

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

GUIMERÀ

Suara ha fet cinc anys que Guimerà morí, però el seu record és sempre viu entre nosaltres. La multitud emocionada que seguia el seu cadàver recorda encara el so de la seva veu. I, malgrat les envestides enemigues, les ensenyances que donà mentre vivia fructifiquen i arrelen en la Catalunya que ell estimà tant.

Guimerà, romàntic abrandat, falsificador inconscient de la història per un procés de poetització, havia tanmateix interpretat exactament un moment determinat de la croada nacional. El seu prestigi, més que de la força patètica i èpica del seus drames, deriva de la concordança profunda de l'obra amb l'espai i amb el temps en què visqué.

No fa pas tan de temps que Amadeu Hurtado ens ensenyava de faisó mestriosa que la glòria d'un partit és això: interpretar exactament el desig del poble, fondre's amb ell, en un moment donat. I Guimerà fou l'interpretador genial de les aspiracions de Catalunya, durant unes dècades d'heroisme callat i fecund. Sense Guimerà, potser no es comprendria Prat de la Riba. Sense Prat de la Riba, nosaltres fórem absurds. I l'obra de Guimerà és tant més admirable com més limitada era. I, sobretot, és admirable quan hom pensa que ell tot sol féu, per l'empenta poderosa del seu geni, l'obra que corresponia en rigor a una organització de partit.

Guimerà fou el verb. I en el principi fou el verb. Fou la sublim embriaguesa de la paraula quan es posa al servei d'una causa justa — perquè la paraula, si és posada al servei d'una causa injusta, no sap mai acomplir el seu comès—. Fou el profeta sublim de la Pàtria, mare de llibertats, filla de llibertats, prometença futura de llibertats. I fou, sobretot, el dolor del poble fet carn. No com Iglésies, fet plany, sinó fet carn: carn plena de desigs, de febres, de dalers i de fatigues. Carn gonflada de sang ardent i de glòria antiga.

Potser oblidà una mica el futur. I això és, tot el més, la màxima ombra de retret que podem fer-li. Cercà una base per

al moviment en les velles tradicions liberals, i no cuidà poc ni gaire de l'estructuració de les llibertats novelles. Potser, però, ben mirat, no calia encara: bé havia de deixar per nosaltres, els joves, la glòria de bastir l'edifici nou de les llibertats pressentides, i de plantar un gallaret audaciós en la futura bastida perenne.

L'interès màxim de la seva obra, per a nosaltres, rau en l'orientació socialitzant. No volem — no podríem tampoc — atribuir-li ideologies que no sentí. Això està bé per als reaccionaris, que quan no poden anullar la glòria d'un home esquerrà intenten presentar-lo com a íntimament temorós de la pròpia obra — recordeu sinó el cas del mai prou enyorat Cristòfor de Domènec—. Tanmateix, no ens sabríem estar de senyalar als lectors la indoménable protesta instintiva de La festa del blat. O la repulsió per al règim burgès que traspua Alta banca. Una simple relectura de les obres esmentades serà el millor suport que pugui donar-se a les nostres afirmacions. Si Guimerà hagués estat menys instintiu, és evident que hauria subordinat el sentit de totalitat que influí tothora el seu viure al sentit de llibertat que informa ara la nostra obra.

Però potser ja hem parlat massa. I avui és un pecat el parlar, tant als ulls dels amics com als dels enemics. Acabem dedicant-te, oh Mestre!, un record amorós... Salut, Guimerà, creador inconscient de la nostra força! Ha passat la teva ombra venerable, i salutem, afilerats, els defensors de la nova República!

—Què penseu del comunisme?

—El mateix que vós!

El socialisme a Holanda

per RAMON FABREGAT

Es un fet a l'abast de tothom que el socialisme avança en tots els països de democràcia i tendeix a ocupar la primera fila entre les forces polítiques de l'Estat respectiu.

Estem, és clar, una mica lluny encara del cas que, al triomf del socialisme polític, segueixi d'a prop el del sistema econòmic que ell representa. En l'actual situació d'estabilització del sistema capitalista i tenint en compte la importància de les forces polítiques que el sostenen, caldria que l'embranchada socialista fos molt considerable o d'un caire tot especial si volguéssim que els seus fruits es poguessin recollir tot seguit.

Tanmateix, però, seria de molt mal averany que a cada batalla política entaulada pel socialisme aquest en sortís amb una minva de forces. El cas d'avui és tot el contrari, i allí on la corba ascendent senyala una ratlla roja de triomfs obrers és principalment en els països anglo-saxons.

Deixant a part l'adveniment del laborisme al poder, la victòria del socialisme holandès en les eleccions del 3 de juliol ve a ajuntar-se als bells resultats obtinguts en altres nacions.

Des de les eleccions de 1925 a les d'enguany, el partit socialista holandès ha obtingut un guany de 21.000 vots. A aquest avenç cal afegir-hi el del comunisme, que aconsegueix portar a la Segona Cambra un nou diputat, qui ha obtingut més de 29.000 vots, i que per primera vegada representa el grup Wijnkoop. Cal afegir, a més a més, que a la seu de la II Internacional el socialisme junt amb els tres grups comunistes ha obtingut un guany de 45,9 per cent, és a dir, gairebé la majoria absoluta.

Tots aquests guanys electorals potser no tindrien tot l'abast que avui tenen si darrera d'ells no hi veiéssim quelcom que representa una realització pràctica del socialisme i que és, vulguis o no, la base fonamental del mateix, és a dir, Sindicalisme i Cooperació, membres vitals que en llur marxa ascendent preparen el terreny i els homes per al règim futur el triomf del qual és inevitable.